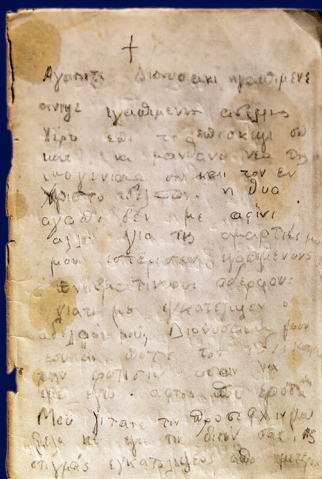

„Ne dădea foarte multe învățături în fiecare noapte, și fiecăruia în parte, și tuturor la un loc.“

„Fericitul nostru Gheron Iosif ne spunea că și astăzi există oameni care se silesc și au găsit harul lui Dumnezeu, ca Părinții de demult.“

MONAHUL IOSIF VATOPEDINUL

SF. NECTARIE

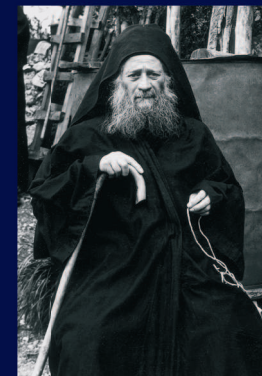
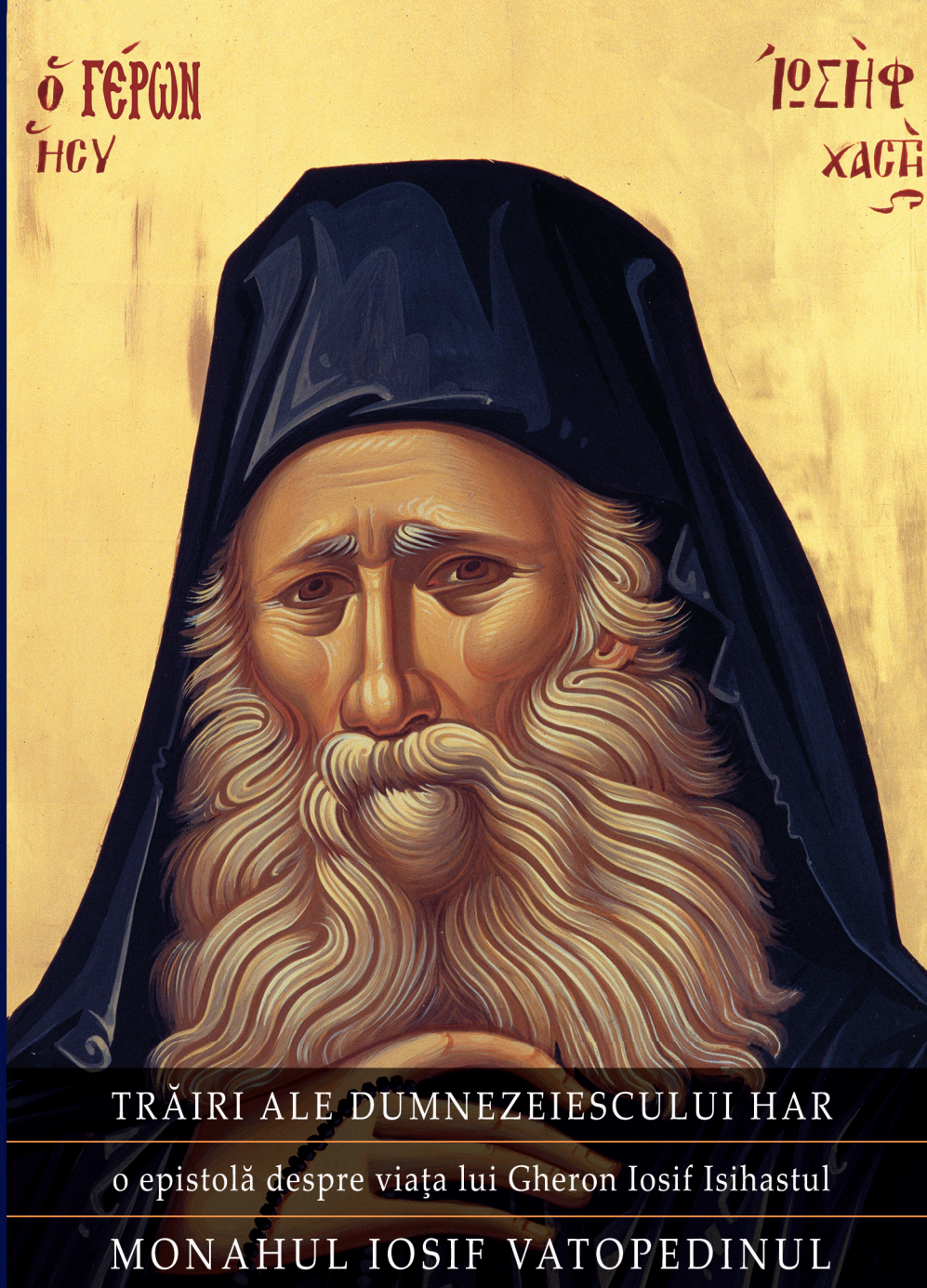
ISBN 978-973-85817-5-3

www.editurasfnectarie.ro

EDITURA SF. NECTARIE

TRĂIRI ALE DUMNEZEIESCULUI HAR

„Isihia, liniștirea, în afara celor atât de multe pe care le scriu Părinții, este rădăcina nepăcătuirii și calea către autocunoaștere.“

gheron iosif isihastul

epistole inedite

EDITURA SF. NECTARIE

SF. NECTARIE

TRĂIRI ALE DUMNEZEIESCULUI HAR

O EPISTOLĂ DESPRE VIAȚA LUI GHERON IOSIF ISIHASTUL

EPISTOLE INEDITE

Traducere după:
ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΙΩΣΙΦ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΥ
ΘΕΙΑΣ ΧΑΡΙΤΟΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ
ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΙΩΣΗΦ Ο ΗΣΥΧΑΣΤΗΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΑΝΕΚΔΟΤΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ἑκδοση ΙΕΡΑ ΜΕΓΙΣΤΗ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ,
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ, Α' ΕΚΔΟΣΗ 2005

© pentru ediția de față
Editura Sf. Nectarie, Arad 2008

© pentru prezenta traducere
Ierom. Agapie (Corbu)

Coperta: Dana Moroiu, Cornel Alexandrescu

Imagine copertă: Icoană contemporană „*Cuviosul Iosif Isihastul*”
de ierod. Ilie (Dantes Bobăianu)

Flaps 1: Gheron Iosif Isihastul (foto)
Flaps 4: Gheronda Iosif Vatopedinul (foto, sus);
O epistolă a lui Gheron Iosif Isihastul (manuscris, jos)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IOSIF VATOPEDINUL, ST.
Trăiri ale dumnezeiescului har; Gheron Iosif
Isihastul : epistolă biografică - epistole inedite / monah
Iosif Vatopedinul ; trad.: ierom. Agapie. - Arad : Editura
Sfântul Nectarie, 2008

Bibliogr.

ISBN 978-973-85817-5-3

I. Agapie, ieromonah (trad.)

235.3 Iosif Gheron

MONAHUL IOSIF VATOPEDINUL

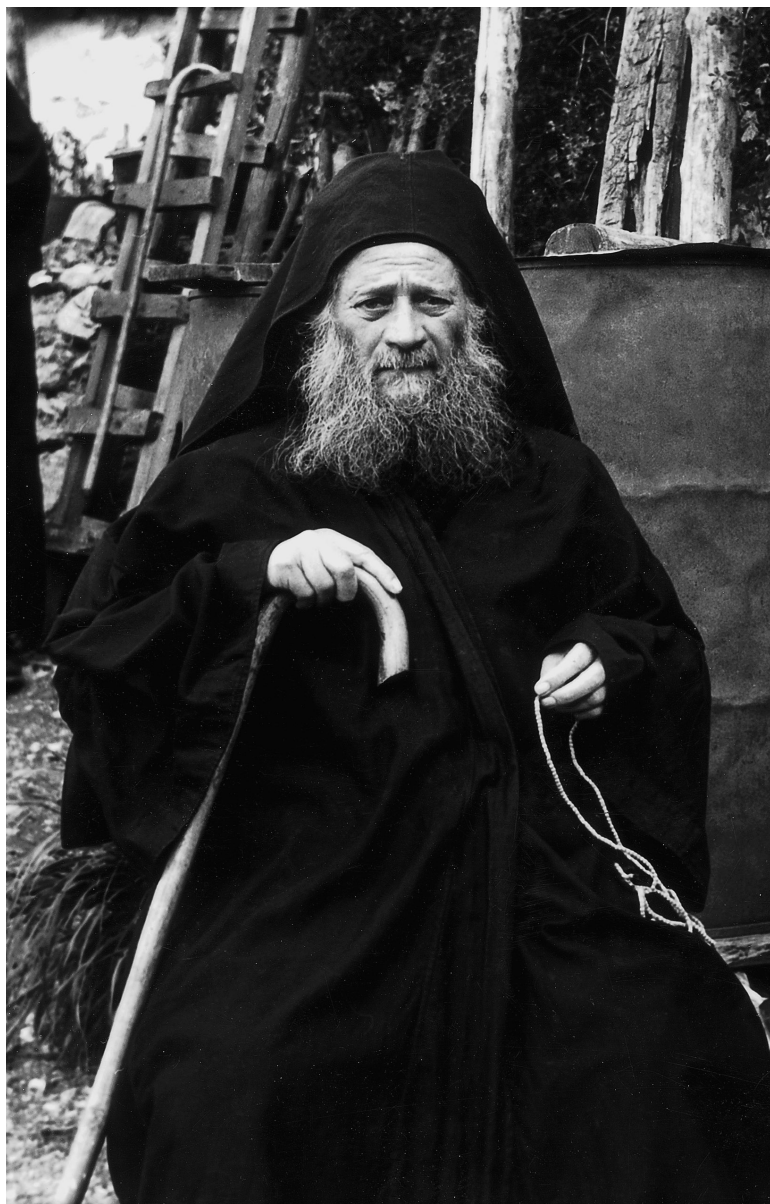
TRĂIRI ALE DUMNEZEIESCULUI HAR

O EPISTOLĂ DESPRE VIAȚA LUI GHERON IOSIF ISIHASTUL
EPISTOLE INEDITE

Traducere din limba greacă de
Ierom. Agapie (Corbu)

SF. NECTARIE

Gheron Iosif Isihastul (1898-1959)

Prolog la ediția românească

Trăim vremuri neliniștitoare, în care dragostea multora s-a răcit și fărădelegea s-a înmulțit mai mult ca niciodată. Diavolul (a cărui izbândă desăvârșită este să-i facă pe oameni să creadă că el nu există) amăgește, înșală și seduce cu spor, așa încât păcatul a devenit astăzi un mod firesc de viață. O privire critică asupra societății contemporane ar putea ușor distinge cum că ea nu numai că nesocotește Evanghelia, dar și încearcă să i se împotrivească. Exemplele sunt nenumărate și la îndemână; cuvinte ca *pocăință*, *smerenie*, *drum al crucii*, *înfrânare*, atunci când nu sunt luate în răs, se rostesc cu stângăcie și fără convingere. Omul ideal al lumii noastre este fundamental opus celui hristocentric: zgomotos, mândru, lacom, înclinat spre patimile trupești, risipit în afara lui.

Într-o astfel de lume, secularizată și nepăsătoare la viața lăuntrică, Bătrânii duhovnicești, monahii îmbunătățiți,

sunt cei care ne dovedesc fără de tăgadă că se mai poate trăi după cuvântul lui Hristos, că mai sunt cu puțință experiențe ale harului dumnezeiesc. Un astfel de Părinte a fost și Gheronda (Bătrânul) Iosif.

Vlăstar al unei familii numeroase și sărace din insula Paros, părăsește ceea ce se anunța a fi o carieră economică prosperă, pentru a afla harul Duhului Sfânt, de care citise în câteva broșuri conținând vieți de sfinți. Om simplu, neinstruit în cele ale înțelepciunii omenești și fără nici un fel de cultură, s-a făcut părtaș „Înțelepciunii lui Dumnezeu, cea întru taină, ascunsă, pe care Dumnezeu a rânduit-o mai înainte de veci spre slava noastră“ (1 Cor. 2, 7).

Hristos a îngăduit să fie încercat cu multe ispite, dar și să fie miluit cu nenumărate mângâieri ale harului: trăiri și întâmplări minunate, vederi duhovnicești parcă luate din paginile *Patericului* sau ale *Vieților Sfinților*. Ele stau mărturie netăgăduită că sfințenia nu a fost dăruită de Dumnezeu numai în vremea aceea, ci e cu puțință și acum, cu toată stricăciunea și delăsarea duhovnicească a timpului nostru. „Dumnezeu și harul Său sunt aceiași, ieri și azi și în veci“ (cf. Evr. 13, 8), obișnuia să spună.

În timpul vieții, puțini oameni i-au cunoscut lucrarea. Disprețuit și neluat în seamă chiar de mulți monahi din Sfântul Munte, Bătrânul Iosif a părut să împlinească spusa lui Avva Antonie: „Vine vremea când oamenii vor înnebuni și, dacă vor vedea pe cineva că nu-i nebun, se vor ridica împotriva lui, pentru că nu e ca ei, spunându-i: «Ești nebun!»“ În cele din urmă însă, cu prezența sa de om al rugăciunii și isihiei, Părintele a adus o mărturie

cutremurătoare a lui Iisus Hristos, nu numai în Sfântul Munte, ci și în afara lui. Pe lângă faptul că a contribuit în chip esențial la renașterea duhovnicească a Athosului, prin ucenicii și prin scrisorile sale, el a răspândit învățătura isihiei și a rugăciunii minții în toată lumea.

Cartea de față cuprinde o biografie a Bătrânului Iosif, precum și câteva scrisori ale sale, până astăzi neditate. În primul rând, deci, o biografie epistolară, o scrisoare trimisă de Părintele nostru duhovnicesc Iosif Vatopedinul (ucenic direct al Cuviosului) către un frate care vroia să afle mai în amănunt despre viața acestuia. Scrisă în 1962, la mai puțin de trei ani de la trecerea la Domnul a Bătrânului, epistola are mult farmec și profunzime, arătând frumusețea și măreția isihiei, despre care, lucru demn de luat în seamă, Părintele Iosif nu le vorbea numai monahilor, ci și mirenilor, subliniind că ea trebuie dobândită de toți creștinii; isihast nu este numai cel care se izolează de lume și petrece în tăcere desăvârșită, ci orice om care reușește, cu ajutorul harului, o bună alcătuire a puterilor sale lăuntrice, duhovnicești.

Salutăm cu bucurie traducerea în limba română a cărții *Trăiri ale dumnezeiescului har*, rod al osteneților ieromonahului Agapie Corbu – care, de altfel, are o legătură consistentă și profund duhovnicească cu Sfântul Munte și, în mod deosebit, cu mănăstirea noastră – cu nădejdea că ea va contribui la sporul duhovnicesc al fraților creștini români. Pentru că adevărata putere a Bisericii nu este nici bunăstarea materială ori abilitatea organizatorică, nici buna mediatizare ori rezultatele favorabile din sondajele

de opinie, ci viața lăuntrică a mădulelor ei, felul în care fiecare în parte reușește prin trezvie, nevoință, înfrânare, smerenie, blândețe și dragoste, să găsească „Împărăția lui Dumnezeu care este înlăuntrul nostru“ (Lc. 17, 21).

Egumenul Sfintei și Cinstitei
Marii Mănăstiri a Vatopedului

fr. dox. 'Espanu

O epistolă despre viața lui Gheron Iosif Isihastul

scrisă de ucenicul său,
monahul Iosif Vatopedinul,
la trei ani de la adormirea acestuia

1. Introducere

„O, moarte, cât de amară îți este amintirea!“, după dumnezeiescul Sirah (Înțel. Sir. 41, 1). Deși nu se potrivește să spunem acest lucru noi, creștinii, eu totuși am spus-o, pentru că sunt amărât de pierderea ființe mele celei mai iubite din această lume. Cu toate că simt așa și mă tângui pentru iubitul meu Gheron, pe când trăia, adeseori l-am întristat și l-am amărât. Întotdeauna te întristezi când îți dai seama cât ai necăjit pe cineva pe care îl iubești. Iar când se întâmplă să fii lipsit de acea persoană, atunci întristarea îți este și mai mare. Spun acestea ca să învețe, de este cu puțință, și alți ucenici – mai ales cei care s-au învrednicit să găsească stareți cu adevărat duhovnicești – să fie atenți cât mai mult cu puțință, pentru că atunci când întâi-stătătorul, păzitorul și povățuitorul

Cuprins

Prolog la ediția românească	7
-----------------------------------	---

O epistolă despre viața lui Gheron Iosif Isihastul

1. Introducere	11
2. Programul monahal zilnic al obștii	14
3. Viața isihastă	16
4. Tinerețea și plecarea din lume a fericitului Stareț	20
5. Prima cercetare a dumnezeiescului har	22
6. Întâlnirea cu Părintele Arsenie și intrarea lor în ascultare la Gheron Efrem	25
7. Așezarea în pustnicescul schit al Sfântului Vasilie	28
8. Războiul curviei și harisma neprihănirii	30
9. Isihastul și duhovnicul papa-Daniil	33
10. Experiențe ale harului dumnezeiesc	34
11. Împărtășirea cu Sfintele Taine de către înger	42
12. Nevoințe ascetice pe Athon	43
13. Tăgăduirea de sine și filoponia, ca mijloace de păstrare a harului lui Dumnezeu	47
14. Cunoașterea voii dumnezeiești	51
15. Hotarele trebuinței în viața duhovnicească	54
16. Mutarea în peșterile de la Sfânta Ana Mică	56
17. „Du-te, și deseară o să-ți trimit un pachetel“	62
18. Economia în cele materiale. Asceza privegherii	65
19. Neglijența, cel mai înfricoșat pericol pentru monah ..	68
20. Adevărul monahism	71
21. Lucrările și pronia pedagogică ale dumnezeiescului har	76

22. Paza simțurilor și roadele trezviei	79
23. Mutarea la Nea Skiti și cuviosul sfârșit	83

Epistole inedite

Epistola 1

Către Ioan, student la Școala Teologică „Cinstita Cruce”, Brooklyn, Boston	93
--	----

Epistola 2

Către Fotie, student la Școala Teologică „Cinstita Cruce”, Brooklyn, Boston	95
---	----

Epistola 3

Către sora de mănăstire Ecaterina	97
---	----

Epistola 4

Către sora de mănăstire Navsica	99
---------------------------------------	----

Epistola 5

Către Ioannis, tatăl Ecaterinei și al Navsicăi	100
--	-----

Epistola 6

Către Erghina, iubita sa soră după trup	101
---	-----

Epistola 7

Către Erghina, sora sa	106
------------------------------	-----

Epistola 8

Către Erghina, sora sa	108
------------------------------	-----

Epistola 9

Către Dionisie Batistato, nepotul său, fiul surorii sale Erghina	109
--	-----

Epistola 10

Către Dionisie Batistato, nepotul său	110
---	-----

Epistola 11

Către monahia Vrienia, nepoata sa, fiica surorii sale Erghina	111
--	-----

Epistola 12

Către monahia Vrienia, nepoata sa	114
---	-----

Epistola 13

Către monahia Vrienia, nepoata sa	116
---	-----

Epistola 14

Către monahia Teodosia	119
------------------------------	-----

Epistola 15

Către monahia Evpraxia	120
------------------------------	-----

Epistola 16

Către monahia Magdalena	122
-------------------------------	-----

Epistola 17

Către monahia Vrienia, „Sfânta Mănăstire a Sfinților Constantin și Elena“, Kalamata	125
--	-----

Epistola 18

Către monahia Vrienia, „Sfânta Mănăstire a Sfinților Constantin și Elena“, Kalamata	128
--	-----

Epistola 19

Către monahia Vrienia, „Sfânta Mănăstire a Sfinților Constantin și Elena“, Kalamata	130
--	-----

Epistola 20

Către monahul Pantelimon	132
--------------------------------	-----

Epistola 21

Către monahul Pantelimon	134
--------------------------------	-----

Epistola 22

Către monahul Pantelimon	136
--------------------------------	-----

Epistola 23

Către monahul Pantelimon	140
--------------------------------	-----

Epistola 24

Către monahul Pantelimon 144

Epistola 25

Către monahul Pantelimon 146

Epistola 26

Către monahul Pantelimon 149

Epistola 27

Către Papa-Efrem Katunakiotul 151

Epistola 28

Către o monahie 152

Cuviosul Iosif Isihastul, icoană

Chiliile Bisericuței Cinstilui Înaintemergător

Bisericuța Cinstilui Înaintemergător de la Schitul Sfântul Vasile,
unde a viețuit Gheron Iosif

Bisericuța Cinstului Înaintemergător din peșterile de la Sfânta Ana Mică

Interiorul Bisericuței Cinstului Înaintemergător de la Sfânta Ana Mică

Coliba „Bunavestire” (sus) de la Nea Skiti,
unde a trăit ultimii ani din viață Gheron Iosif

Exteriorul Chiliilor de la Peșterile de la Sfânta Ana Mică

Peștera de la Katunakia, unde Gheron Iosif a avut vedenia cu cei trei tineri

Ieromonahul Kiprianos
Stavrovunitul (1878-1955)

Tănărul Francisc (stânga), cu doi
dintre frații săi: Emanuil (centru)
și Leonardo (dreapta).

Monahul sârb Gheorghe Branko Vitkovici
(1920-1972), care a ucenicit la Gheron
Iosif în ultimul an de viață al acestuia.

Gheron Iosif la vârsta tinereții,
în jurul anului 1930

Gheron Arsenie (1886-1983), tovarășul de nevoință al lui Gheron Iosif

Fericitul Gheron Efrem Katunakiotul (1912-1998)